

El 25 de juliol el primer ministre turc, Ahmet Davutoglu, informava que havia ordenat l'atac aeri i terrestre sobre posicions del Partit dels Treballadors del Kurdistan (PKK) i d'Estat Islàmic (EI) a Síria, en una zona fronterera amb Turquia. El comunicat oficial deixava entendre que els dos moviments tenien interessos convergents. Res més lluny de la realitat, però és la imatge que vol fixar el president, Recep Tayyip Erdogan. Turquia trencava així la treva amb el PKK i alhora intentava tancar la seva antiga col·laboració amb el moviment gihadista. D'aquesta manera Erdogan aixecava la bandera de la lluita contra els dos grups armats, pensant que pot beneficiar el seu partit ne les noves eleccions legislatives –les últimes foren el juny– convocades per a l'1 de novembre. Necessita guanyar-les amb majoria absoluta per aconseguir el seu somni:

El polvorí turc

Les eleccions legislatives turques se celebraran en un clima de màxima tensió per l'ambició política d'Erdogan, el trencament de la treva amb el PKK i per la violència gihadista .

Reportatge de Miquel Payeras

reformar la Constitució per convertir la presidència en executiva. Vol tenir quasi tot el poder polític a les seves mans. Enmig de la tensió creixent, la precampanya electoral ha començat tenyida de sang per l'atemptat a Ankara que deixà un centenar de morts.

Erdogan, EI i el PKK

El diari turc *Aydinlik Daily* assegurava el 20 de juliol que Erdogan ordenà pocs mesos abans al cap dels serveis d'intel·ligència, Hakan Fidan, que eliminés tots els rastres de la relació de Turquia amb EI. Era la reacció al fet que "diversos governs" occidentals estaven investigant si Ankara hauria permès des de 2011 que milers de gihadistes turcs partissin a lluitar a Síria contra les forces de Baixar al-Assad i si els hauria facilitat material militar, a més de donar cobertura al moviment terrorista per fer importants operacions financeres. El líder turc,

Els guerrillers del PKK han assegurat que, si Erdoğan envaeix la zona que controlen a Síria, tot Turquia serà un camp de batalla.

→ un vídeo en què assegurava que ell i el Govern són “traïdors” als veraders musulmans i que tot el país hauria de “rectificar” i acceptar les tesis d’EI o bé sofrir les conseqüències d’haver “abandonat Al·là”. La concreció de les amenaces arribà el 10 d’octubre. Durant un acte convocat a la capital turca a favor de la pau i contra l’increment de la violència –protagonitzada per les guerrilles del PKK, els terroristes d’Estat Islàmic i les forces armades oficials– explotaren dues potents bombes, portades per suïcides, que deixaren 100 morts i molts més ferits. El diari *Hürriyet* informava dimarts de la setmana passada sobre la identitat dels dos terroristes i els relacionava amb EI.

L’endemà el Govern assegurava que, si bé la pista “més fiable” era la del moviment gihadista, també afegia que “podrien estar-hi relacionats [amb l’atemptat] alguns membres del PKK”.

ERDOGAN TEM SER JUTJAT PER LA SEVA COL·LABORACIÓ AMB ESTAT ISLÀMIC

La indignació de les associacions kurdes fou majúscula i no dubtaren a relacionar les acusacions governamentals amb l’espiral de tensió que, al seu parer, el Partit Justícia i Desenvolupament està provocant per intentar obtenir rèdits electorals.

Els kurds no són els únics que fan aquesta interpretació. Amb més o menys claredat ho diu també part de l’oposició política així com els mitjans més crítics amb el poder. Tots creuen que, en efecte, Erdoğan busca erigir-se davant dels turcs en l’abanderat de la lluita contra el PKK i Estat Islàmic amb la intenció que el seu partit guanyi les eleccions legislatives del pròxim 1 de novembre. D’aquesta manera assoliria prou força política per convertir en realitat el somni que se li esvaï a les urnes de juny. Reformar la Constitució per fer la presidència formalment executiva: “Existeix un president amb poder de fet en el país, no simbòlic, tant si s’accepta com si no és així, i el que cal fer ara és actualitzar aquesta situació a la Constitució”, va dir el passat juliol davant els mitjans, sense dissimular gens ni mica. El dubte és què farà, arribat el cas, l’exèrcit. Un interrogant que suma encara més tensió potencialment violenta sobre el polvorí turc. ●

*Hasnain Kazim, Maximilian Popp
i Samiha Shafy*

© Der Spiegel

Aquest és el país de Recep Tayyip Erdoğan: un preciós paisatge de muntanya al costat del mar Negre. Als turons, verds i frondosos, la gent cull fulles de te i només para de treballar per resar.

Erdoğan els anomena “la meva gent” i per a ells ha fet construir una mesquita d’estil otomà al capdamunt d’un dels pics més alts. Queda tan amunt que des dels pobles amb prou feines s’aprecia. S’hi pot arribar per un camí vertiginós que s’enfila muntanya amunt ple de revolts i que es triga 45 minuts a recórrer amb cotxe, però molts fan la pujada a peu igualment per sentir-se més propers a Déu. I a Erdoğan, el seu estimat president.

“Tant de bo li pogués besar la mà”, exclama Aysel Aksay, de 40 anys.

Està bleixant, però somriu igualment. Aksay és de Güneysu, el poble situat als peus de la muntanya d’on també prové la família d’Erdoğan. Aksay, que porta el vel i un abric negre, mira l’estructura de marbre blanc, que brilla al sol. Està emocionada i contenta de resar allà, encara que només ho pugui fer a dins de la sala sense finestres reservada a les dones. “El dia de la inauguració, vaig veure l’helicòpter del president volar per sobre la regió”, diu Aksay. “N’estem molt orgullosos”.

Molta gent de la zona comparteix els sentiments d’Aksay. Veneren Erdoğan, el qual veuen com un dels seus: un home senzill i devot que va aconseguir arribar a dalt de tot treballant de valent.

Si la resta del país fos com Güneysu, Erdoğan –que ha governat gairebé sense aliances durant tretze anys– no hauria tingut problemes per obtenir una altra victòria triomfant en les eleccions del 7 de juny. Però la gent d’aquesta regió no són els únics turcs, i el seu Partit per la Justícia i el Desenvolupament (AKP, conegut per les sigles en turc) només va aconseguir el 40,9% dels vots i va perdre la majoria absoluta. La derrota va fer miques el somni d’Erdoğan de convertir el país